

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΕΣΝΕ ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μεσογείων 2, Πύργος Αθηνών Γ' Κτίριο, Αθήνα 115 27 URL: www.esne.gr, e-mail: esne@esne.gr

Μέλος του Διεθνούς
Συμβουλίου
Νοσηλευτών - ICN

Μέλος της Ευρωπαϊκής
Ομοσπονδίας Συνδέσμων
Νοσηλευτών EFN

Μέλος του Ευρωπαϊκού
Νοσηλευτικού Forum WHO

Ο ΕΣΝΕ ΠΑΝΤΟΤΕ ΠΑΡΩΝ ΣΤΑ ΤΕΚΤΑΙΝΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ψηφίστηκε τελικά, στις 3 Μαρτίου 2009, ο Ν. 3754/09 «Ρύθμιση όρων απασχόλησης των νοσοκομειακών ιατρών του ΕΣΥ, σύμφωνα με το π.δ. 76/2005 και άλλες διατάξεις» (Αρ. ΦΕΚ 43, 11 Μαρτίου 2009) και ο οποίος στο Άρθρο 10 αναφέρεται σε θέματα, που αφορούν τους νοσηλευτές και δημιουργεύεται στο παρόν τεύχος...

Περισσότερα στη σελίδα 8...

ΒΗΜΑ ΕΡΕΥΝΗΤΗ

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΒΡΟΓΧΙΚΟ ΑΣΘΜΑ

Η συχνότητα εμφάνισης του παιδικού άσθματος αυξάνεται σε παγκόσμιο επίπεδο παρά το γεγονός ότι οι σύγχρονες θεραπευτικές προσεγγίσεις έχουν περιορίσει σημαντικά τη θνησιμότητα της νόσου. Υπολογίζεται ότι στις ανεπιυγμένες χώρες η συχνότητα του κυμαίνεται μεταξύ 5-12%. Η μελέτη ISAAC σε Ευρωπαϊκό επίπεδο έδειξε 6.9%...

Περισσότερα στη σελίδα 3...

ΓΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η ανθρώπινη σεξουαλικότητα αποτελεί ένα περίπλοκο κομμάτι της ζωής και ταυτόχρονα ένα πολυδιάστατο φαινόμενο. Συνεπώς, είναι αναγκαία η σωστή και επαρκής σεξουαλική εκπαίδευση...

Περισσότερα στη σελίδα 4...

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΣΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΥΓΕΙΑΣ

Προβληματιζόμενοι από όλα όσα διαδραματίζονται στο χώρο της νοσηλευτικής, οι Πρόεδροι του ΕΣΝΕ, της ΠΑΣΟΝΟΠ, της ΕΕΝΑΤ και του Πανελλήνιου Συλλόγου Αποφοίτων Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Αθηνών έστειλαν κοινή επιστολή στον Υπουργό Υγείας...

Περισσότερα στη σελίδα 10...

ΤΕΛΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΜΙΑ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο πραγματοποίησης του 36^{ου} Πανελλήνιου Συνεδρίου του ΕΣΝΕ, στη Μύκονο 4 - 7 Μαΐου 2009, θα πραγματοποιηθεί, ως προαιρετική κοινωνική εκδήλωση, τριήμερη κρουαζέρα...

Περισσότερα στη σελίδα 15...

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΒΗΜΑ ΕΡΕΥΝΗΤΗ
ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ
ΜΕ ΒΡΟΓΧΙΚΟ ΑΣΘΜΑ 3

ΓΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ
ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ 4

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΕΝΔΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ -
ΕΠΙΘΕΜΑΤΩΝ - ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΕΓΧΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΑΡΕΝΤΕΡΙΚΩΝ ΥΓΡΩΝ 5

ΟΠΩΣ ΤΑ ΒΛΕΠΟΥΝ ΟΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ . 6

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΕΣ «ΑΡΡΥΘΜΙΕΣ» 6

Ο ΕΣΝΕ ΠΑΝΤΟΤΕ ΠΑΡΩΝ ΣΤΑ
ΤΕΚΤΑΙΝΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ
ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ 8

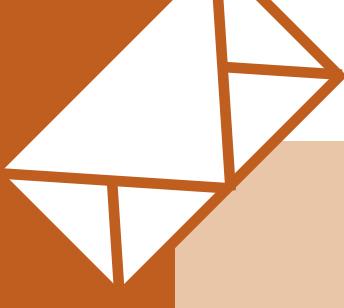
ΚΟΙΝΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΦΟΡΕΩΝ 9

ΚΟΙΝΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ
ΣΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΥΓΕΙΑΣ 10

ΤΑ ΝΕΑ ΤΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΚΑΙ
ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ .. 11

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΞΙΖΕΙ
ΝΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΟΥΜΕ 14

ΤΕΛΕΙΩΝΟΝΑΣ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΜΙΑ
ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΗΓΗΣΗΣ 15

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

ΠΕΡΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ Ο ΛΟΓΟΣ...

Κατά τον Αριστοτέλη, για να επιτευχθεί η εξίσωση των ανταλλασσομένων αγαθών, χρειάζεται η εκτίμηση της εργασίας και κατ' επέκταση η παραγωγικότητα από αυτή. Βασικά, κατά συνέπεια, στοιχεία της αξίας είναι η εκτίμηση της ποιότητας της εργασίας και του κόστους παραγωγής «φυσική αξία» κατά τους οικονομολόγους, η οποία δεν σημαίνει, ότι εκφράζει την αγοραστική αξία, που κυμαίνεται λόγω προσφοράς και ζήτησης. Κατά τον Σταγειρίτη φιλόσοφο για κάθε αγαθό υπάρχει περιορισμένη προσφορά σε σχέση με τη ζήτηση. Η αξία καθίσταται μεγαλύτερη αναλόγως προς την υπάρχουσα και ζητούμενη ποσότητα αγαθού.

Αφορμή για να γραφτεί το παρόν κείμενο αποτέλεσε πρόσφατη έρευνα της αμερικανικής εταιρίας Gallup, η οποία για περισσότερα από 70 χρόνια διενεργεί δημοσκοπήσεις, για το πώς σκέφτονται και αισθάνονται άνθρωποι από όλον τον κόσμο. Το Νοέμβριο του 2008 παρουσίασε τα ετήσια αποτελέσματα έρευνάς της σχετικά με το επάγγελμα, που η κοινή γνώμη επιβραβεύει περισσότερο για την τιμιότητά του και την ηθική του. Οι νοητούτες για 7^η συνεχή χρόνια χαίρουν γενικής αποδοχής, με το 84% των ερωτηθέντων να απαντούν με σαφήνεια, πως ο νοητούς είναι αυτός που τοποθετούν στην ανώτατη θέση προσφοράς και καταξίωσης μέσα στην αμερικανική κοινωνία, με δεύτερο να ακολουθεί με σημαντική διαφορά το επάγγελμα του φαρμακοποιού και τρίτο του καθηγητή γυμνασίου.

Δεν ξέρω αν το ποσοστό αυτό επηρεάστηκε θετικά και από τις αντίστοιχες αμοιβές των αμερικανών νοητούτες. Έχω όμως την περιέργεια, αν μια παρόμοια έρευνα διεξαχθεί στην Ελλάδα, τι αποτέλεσμα θα έβγαζε; Ρωτώντας βέβαια παράλληλα και την αιτιολόγηση της ψήφου των ατόμων που θα έπαιρναν μέρος στη μελέτη.

Αν όμως επανέλθω στα λόγια του Αριστοτέλη, στον τομέα υγεία - ασθένεια υπάρχει μεγάλη ζήτηση, αλλά και μεγάλη προσφορά και συνεπώς πρέπει να αμοιβεται. Δυστυχώς όμως, οι Έλληνες νοητούτες αμοιβούνται με τον μικρότερο μισθό του δημοσίου υπαλλήλου.

Προφανώς, η Πολιτεία τους έχει κατατάξει στους αρχαίους φιλοσόφους, οι οποίοι κατά τον νόμο δεν έπρεπε να αμοιβούνται ή να αμοιβούνται ελάχιστα. Στην πραγματικότητα όμως, οι νοητούτες είναι εκείνοι που περισσότερο από κάθε άλλον φιλοσοφούν το υπέρτατο αγαθό, την υγεία, την εκτιμούν, τη σέβονται και την υπηρετούν με υπομονή και επιμονή. Ισως γι' αυτό οι νοητούτες, αναζητώντας τη γενικότερη φιλοσοφία του μέτρου, ασπάζονται τα λόγια του Ισοκράτη «*ἀ γά πα τῶν ἀ γαθῶν μή τὴν ύπερβάλλουσαν κτῆσιν, ἀλλά τὴν μετρίου ἀπόλαυσιν*», αλλά ως πότε;

Ε. Κυρίτση

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Για την προσωπικότητα και το έργο της αειμνήστου Βασιλικής Λανάρα θα ακολουθήσει ειδικό αφιέρωμα. Παρακαλούνται οι ενδιαφερόμενοι να στείλουν τα άρθρα τους έως 24 Απριλίου 2009 στον ΕΣΝΕ (fax: 210 7790360, e-mail: esne@esne.gr).

Ποιότητα ζωής παιδιών με βρογχικό άσθμα

Η συχνότητα εμφάνισης του παιδικού άσθματος αυξάνεται σε παγκόσμιο επίπεδο παρά το γεγονός ότι οι σύγχρονες θεραπευτικές προσεγγίσεις έχουν περιορίσει σημαντικά τη θνησιμότητα της νόσου. Υπολογίζεται ότι στις ανεπτυγμένες χώρες η συχνότητα του κυμαίνεται μεταξύ 5-12%. Η μελέτη ISAAC σε Ευρωπαϊκό επίπεδο έδειξε ποσοστά μεταξύ 5-20%. Στην Ελλάδα η συχνότητα του υπολογίζεται ανάμεσα σε παιδιά σχολικής ηλικίας να κυμαίνεται μεταξύ 7-10%. Οι Ανθρακόπουλος & συν. αναφέρουν αύξηση του επιπολασμού του ενεργού άσθματος από 1.5 (1978), σε 4.6% (1991), σε 6% (1998) και τελικά σε 6.9% το 2003 για παιδιά ηλικίας 8-10 ετών που διαμένουν στην Πάτρα (2003).

Αποτελεί συνεπώς:

- Το συχνότερο χρόνιο νόσημα στην παιδική ηλικία
- Μια από τις συχνότερες αιτίες εισαγωγής στο νοσοκομείο σε παιδιά <14 ετών
- Την πιο συχνή αιτία σχολικής απουσίας (μέση τιμή 9.7 ημέρες/έτος)

Οι Αρχαίοι Έλληνες συνδύαζαν την Ποιότητα Ζωής (PZ) με ανθρώπινες αξίες και με το όραμα της «καλής ζωής». Η PZ είναι μια υποκειμενική έννοια βασισμένη στις αντιλήψεις ενός ατόμου για την επίδραση γεγονότων και εμπειριών στη ζωή του. Οι παράμετροι που την καθορίζουν διαφέρουν εξαρτώμενοι από το κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον. Είναι η υποκειμενική αίσθηση ικανοποίησης και ευτυχίας με όρους που ο καθένας ξεχωριστά θεωρεί σημαντικούς. Είναι ένας όρος που είναι πολύ δύσκολο να ορίσεις και ακόμη πιο δύσκολο να τη μετρήσεις.

Πρωταρχικός σκοπός αυτής της μελέτης ήταν η εκτίμηση της ποιότητας ζωής των παιδιών με άσθμα και της επίδρασης του στην ευεξία του παιδιού. Οι επιμέρους στόχοι της μελέτης περιλάμβαναν την εκτίμηση της PZ των παιδιών με άσθμα (από τα ίδια τα παιδιά αλλά και από τους γονείς τους), μελέτη της επίπτωσης της βαρύτητας της νόσου και του επιπέδου ελέγχου στα παιδιά με βρογχικό άσθμα και αναγνώριση των παραγόντων που επηρεάζουν την PZ των παιδιών με βρογχικό άσθμα.

Πρόκειται για περιγραφική κλινική μελέτη με τη χρήση ειδικά διαμορφωμένων ερωτηματολόγιων αυτοαναφοράς, τα οποία συμπλήρωσαν τα ασθματικά παιδιά και οι γονείς τους. Παράλληλα πραγματοποιήθηκε εκτίμηση

κλινικών δεικτών βαρύτητας της νόσου. Υλικό της μελέτης αποτέλεσαν 504 παιδιά και οι γονείς τους οι οποίοι επισκέφθηκαν το Αλλεργιολογικό - Πνευμονολογικό Τμήμα του Νοσοκομείου Παίδων Πεντέλης, οι οποίοι διαχωρίστηκαν σε δύο ηλικιακές ομάδες (8-14 ετών & 4-7 ετών). Η επιλογή του δείγματος ήταν τυχαία με την πρόθεση να συμπεριληφθεί ικανός αριθμός συμμετεχόντων και στις δυο ομάδες. Το ερωτηματολόγιο το οποίο χρησιμοποιήθηκε για τη μελέτη αποτελείται από τις κλίμακες DISABKIDS (Η κλίμακα DCGM-37 με τις δύο ειδικές υποκλίμακες για το άσθμα (για τα παιδιά ηλικίας >8 ετών) και η κλίμακα Smiley για τα παιδιά <8 ετών), παράλληλα με τις ειδικές φόρμες για τη λήψη των δημογραφικών και κλινικών στοιχείων. Η συλλογή των στοιχείων έγινε με ατομικές συνεντεύξεις των οποίων προηγήθηκε λήψη πληροφορημένης συναίνεσης.

Την ομάδα Α αποτέλεσαν 315 παιδιά ηλικίας 4-7 ετών με μέση ηλικία 5,35 έτη, μέση ηλικία διάγνωσης τα 2,41 έτη και μέση διάρκεια θεραπείας τα 2,98 έτη. Αντίστοιχα την ομάδα Β αποτέλεσαν 189 παιδιά ηλικίας 8-16 ετών με μέση ηλικία 10,22 έτη, μέση ηλικία διάγνωσης τα 4,96 έτη και μέση διάρκεια θεραπείας τα 5,28 έτη καθώς και ένας από τους δύο γονείς τους.

Οι πατέρες εκτίμησαν υψηλότερα την ποιότητα ζωής των παιδιών τους σε σύγκριση με τις μητέρες. Η εκτίμηση του βαθμού συμφωνίας μεταξύ των απαντήσεων των παιδιών και των γονιών τους σχετικά με την PZ έδειξε υψηλή συμφωνία για όλες τις υποκλίμακες (ICC = 0.405-0.720) με εξαίρεση το συνολικό score το οποία εμφάνισε μικρότερη συμφωνία (ICC=0.244). Η στρωματοποιημένη ανάλυση έδειξε μεγαλύτερη συμφωνία μεταξύ πατέρα-παιδιού συγκριτικά με τη μητέρα-παιδιού.

Οι μεταβλητές που βρέθηκε να επηρεάζουν στατιστικά σημαντικά ($p \leq 0.05$) το σκορ της ποιότητας ζωής που δήλωσαν τα παιδιά και οι γονείς των δύο ηλικιακών ομάδων αναλύθηκαν σε ένα μοντέλο πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης. Η μικρή ηλικία διάγνωσης είχε θετική επίδραση στην εκτίμηση της ποιότητας ζωής. Η μεγαλύτερη διάρκεια θεραπείας συσχετίστηκε με μεγαλύτερα σκορ της ποιότητας ζωής. Η έκθεση σε ενδοοικιακά αλλεργιογόνα και στον καπνό και ιδιαίτερα όταν αυτός προέρχεται από τη μητέρα καπνίστρια έχει αρνητική επίπτωση. Επίσης καθώς η μητέρα πολύ συχνά αναλαμβάνει την φροντίδα του παιδιού το υψηλό εκπαιδευτικό της

επίπεδο έχει θετική επίδραση καθώς συνδέθηκε με καλύτερη κατανόηση των οδηγιών. Η βαρύτητα του άσθματος έχει άμεση αρνητική επίπτωση αλλά φαίνεται ότι ο κυριότερος προσδιοριστής είναι ο βαθμός ελέγχου του άσθματος καθώς τα παιδιά της μελέτης μας με ελεγχόμενο άσθμα δήλωσαν υψηλά σκορ ανεξάρτητα της βαρύτητας του άσθματος.

Οι εκτιμήσεις των γονιών των παιδιών 4-7 ετών φαίνεται να επηρεάζονται από τη διάρκεια της θεραπείας, το φύλο του γονιού, τη βαρύτητα και το βαθμό ελέγχου του άσθματος. Ο βαθμός ελέγχου του άσθματος αποτελεί τον κυριότερο προσδιοριστή της ποιότητας ζωής των παιδιών τους. Η μεγαλύτερη ηλικία διάγνωσης, η μεγάλη διάρκεια θεραπείας, το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης της μητέρας, και το καλύτερο επίπεδο άσθματος έχουν θετική επίδραση στην ποιότητα ζωής των παιδιών 4-7 ετών. Αντίθετα το παθητικό κάπνισμα (ειδικά από μητέρα καπνίστρια), η ύπαρξη ζώων, ο υψηλός βαθμός έκθεσης σε αλλεργιογόνα και η βαρύτητα του άσθματος επιδρούν αρνητικά στην ποιότητα ζωής των παιδιών 4-7 ετών. Ανά-

λογα και για τα μεγαλύτερα παιδιά το επίπεδο ελέγχου του άσθματος επηρεάζει όλες τις διαστάσεις της ποιότητας ζωής τους. Ενώ και η βαρύτητα του άσθματος επηρεάζει τις περισσότερες από αυτές. Επιπλέον, στα μεγαλύτερα παιδιά βρέθηκαν αρκετοί παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν διαφορετικές παραμέτρους της ποιότητας ζωής.

Συμπερασματικά θα λέγαμε ότι τα παιδιά με άσθμα στη χώρα μας φαίνεται να εμφανίζουν υψηλά επίπεδα ΠΖ. Ο έλεγχος και η βαρύτητα του άσθματος αλληλοσχετίζονται αλλά εκφράζουν διαφορετικές κλινικές διαστάσεις της νόσου. Κυριότερος προσδιοριστής της ποιότητας ζωής είναι το επίπεδο ελέγχου του άσθματος, το οποίο επιδρά στην ποιότητα ζωής άμεσα και ανεξάρτητα από κάθε άλλη μεταβλητή. Επιπρόσθετα, η παρουσία ακόμη και ήπιων συμπτωμάτων φαίνεται ότι επηρεάζει την ποιότητα ζωής των παιδιών.

**Κωνσταντίνος Πέτσιος, Νοσηλευτής ΠΕ, MSc, PhD,
ΜΕΘ ΠΚΧ «Ωνάσειο» Καρδιοχειρουργικό Κέντρο**

Γνώσεις και πηγές πληροφόρησης των Ελλήνων Μαθητών σχετικά με τη σεξουαλική εκπαίδευση

Η ανθρώπινη σεξουαλικότητα αποτελεί ένα περίπλοκο κομμάτι της ζωής και ταυτόχρονα ένα πολυδιάστατο φαινόμενο. Συνεπώς, είναι αναγκαία η σωστή και επαρκής σεξουαλική εκπαίδευση, ειδικά για τους εφήβους και τους νεαρούς ενήλικες.

Ο κύριος σκοπός της ερευνητικής μελέτης ήταν να αξιολογήσει το επίπεδο γνώσεων και τις πηγές πληροφόρησης σχετικά με τη σεξουαλική ζωή και την αναπαραγωγή των ελλήνων μαθητών.

Το δείγμα της μελέτης αποτελούσαν 936 μαθητές που φοιτούσαν σε 10 γυμνάσια και λύκεια καθώς επίσης και σε 4 τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια με κατεύθυνση τις επιστήμες υγείας στην Αττική. Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε ειδικά κατασκευασμένο ερωτηματολόγιο του οποίου οι ερωτήσεις επικεντρώνονταν πάνω σε θέματα γνώσεων και πηγών σεξουαλικής πληροφόρησης. Η έρευνα άρχισε αφότου εξασφαλίστηκε η σχετική άδεια από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο του έπουργειού Παιδείας. Οι κύριες πηγές πληροφόρησης των μαθητών σχετικά με θέματα αναπαραγωγής ήταν οι φίλοι (29.1%) και οι γονείς (24.0%), ενώ το σχολείο ακολούθησε με ποσοστό 14.3%. Οι πηγές πληροφόρησης πάνω σε θέματα σεξουαλικής αγωγής που

προτιμούσαν οι μαθητές ήταν κυρίως οι ειδικοί καθηγητές σεξουαλικής αγωγής (65.6%) και ακολουθούσαν το σχολείο (39.1%), οι γονείς (32.2%) και οι φίλοι (27.7%).

Η σημαντικότητα της επιρροής του σχολείου, των αδερφών, των φίλων και των γονέων πάνω στη διαμόρφωση της σεξουαλικής ζωής των εφήβων αναδείχτηκε εμφανέστατα από αυτή τη μελέτη. Η πληροφόρηση των μαθητών πάνω σε θέματα σεξουαλικής αγωγής δεν είναι ικανοποιητική και συνεπώς χρειάζεται η συμβολή και η συνεισφορά ειδικών επιστημόνων καθώς και η εισαγωγή μαθημάτων σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στα ελληνικά σχολεία για να μπορούν οι μαθητές να ενημερώνονται έγκυρα και υπεύθυνα ώστε να ωριμάσουν σεξουαλικά και να υιοθετήσουν μια υγιή σεξουαλική ζωή. Οι σχολικοί νοστηλευτές, ένας θεσμός που στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες έχει θεσπιστεί εδώ και αρκετά χρόνια, όμως στην Ελλάδα ακόμα δεν έχει καθιερωθεί, με την άρτια επιστημονική τους γνώση μπορούν να αναλάβουν την εκπαίδευση των εφήβων σε θέματα σεξουαλικής αγωγής.

**Παντελεήμων Περδικάρης
Νοσηλευτής ΠΕ, MSc, PhD,
Γ.Ν. Παίδων Αθηνών «Π & Α Κυριακού»**

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΝΔΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ - ΕΠΙΘΕΜΑΤΩΝ - ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΕΓΧΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΝΤΕΡΙΚΩΝ ΥΓΡΩΝ

ΕΙΔΟΣ ΚΑΘΕΤΗΡΑ	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΘΕΤΗΡΑ	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΘΕΜΑΤΟΣ	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΕΓΧΥΣΗΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΡΕΝΤΕΡΙΚΩΝ ΥΓΡΩΝ
Περιφερικοί Φλεβικοί Καθετήρες Μικρού Μεγέθους	Στους ενήλικες , αντικαθιστάτε τον καθετήρα κάθε 72 - 96 ώρες. Αντικαθιστάτε τον καθετήρα που τοποθετήθηκε κάτω από επειγούσες συνθήκες, μέσα σε 48 ώρες. Στα παιδιά , μην αντικαθιστάτε τον καθετήρα εκτός κι αν υπάρχουν κλινικές ενδείξεις.	Αλλάζετε το επίθεμα όταν ο καθετήρας αντικαθίσταται ή όταν το επίθεμα έχει υγρανθεί, λερωθεί ή αποκολληθεί. Αλλάζετε συχνότερα το επίθεμα σε ασθενείς με εφίδρωση. Αν ο ασθενής φέρει μεγάλο ογκώδες επίθεμα όπου εμποδίζεται η ψηλάφηση ή η άμεση ορατότητα του σημείου εισόδου του καθετήρα, αφαιρέστε το επίθεμα τουλάχιστον μια φορά την ημέρα, ελέγχετε οπτικά το σημείο εισόδου και τοποθετείτε νέο επίθεμα.	Αλλάζετε τη συσκευή έγχυσης διαλυμάτων, περιλαμβάνοντας και τις πρόσθετες συσκευές όχι συχνότερα από 72 ώρες, εκτός και αν υπάρχουν κλινικές ενδείξεις. Αλλάζετε τη συσκευή έγχυσης αίματος και παραγώγων του καθώς λιπαρών γαλακτωμάτων, κάθε 24 ώρες από την ώρα έναρξης της έγχυσης.	Δεν υπάρχουν συστάσεις για το χρόνο αντικατάστασης των εγχυόμενων υγρών περιλαμβάνοντας υγρά παρεντερικής σίτισης που δεν περιέχουν λίπος. Η παρεντερική σίτιση που περιέχει λίπος πρέπει να αλλάζεται κάθε 24 ώρες από την ώρα έναρξης της έγχυσης. Όταν χορηγούνται λιπαρά γαλακτώματα μεμονωμένα η έγχυσή τους πρέπει να ολοκληρώνεται εντός 12 ωρου από την ώρα έναρξης της έγχυσης. Όταν χορηγούνται παραγώγα αίματος η έγχυσή τους πρέπει να ολοκληρώνεται εντός 4 ωρών από την ώρα έναρξης της έγχυσης.
Περιφερικοί Φλεβικοί Καθετήρες Μεσαίου Μεγέθους	Δεν υπάρχουν συστάσεις για τη συχνότητα αντικατάστασης των περιφερικών φλεβικών καθετήρων μεσαίου μεγέθους.			
Περιφερικοί Αρτηριακοί Καθετήρες	Στους ενήλικες , μην αντικαθιστάτε τον καθετήρα συστηματικά ως μέτρο πρόληψης λοιμώξεων. Στα παιδιά: Δεν υπάρχουν συστάσεις για τη συχνότητα αλλαγής του καθετήρα.	Αλλάζετε το επίθεμα όταν ο καθετήρας αντικαθίσταται ή όταν το επίθεμα έχει υγρανθεί, λερωθεί ή αποκολληθεί ή όταν απαιτείται έλεγχος στο σημείο εισόδου του καθετήρα.	Αντικαθιστάτε τον μετατροπέα (transducer) και τη συσκευή έκπλυσης κάθε 96 ώρες.	Αντικαθιστάτε το διάλυμα της πλύσης όταν αντικαθιστάτε και τον μετατροπέα (transducer).
Κεντρικοί Φλεβικοί Καθετήρες - Περιφερικά Εισαγόμενοι Κεντρικοί Φλεβικοί Καθετήρες - Κεντρικοί Φλεβικοί Καθετήρες Αιμοδιάλυσης	Μην αντικαθιστάτε, συστηματικά, τους κεντρικούς φλεβικούς καθετήρες.	Αλλάζετε το επίθεμα γάζας κάθε 2 ημέρες και το διαφανές επίθεμα κάθε 7 ημέρες. Αλλάζετε το επίθεμα κάθε φορά που έχει υγρανθεί, λερωθεί αποκολληθεί ή απαιτείται έλεγχος στο σημείο εισόδου του καθετήρα.	Αλλάζετε τη συσκευή έγχυσης διαλυμάτων, περιλαμβάνοντας και τις πρόσθετες συσκευές όχι συχνότερα από 72 ώρες. Αλλάζετε τη συσκευή έγχυσης λιπαρών γαλακτωμάτων, αίματος και παραγώγων κάθε 24 ώρες από την ώρα έναρξης της έγχυσης.	Δεν υπάρχουν συστάσεις για το χρόνο αντικατάστασης των εγχυόμενων υγρών περιλαμβάνοντας υγρά παρεντερικής σίτισης που δεν περιέχουν λίπος. Διαλύματα που περιέχουν λίπος πρέπει να αλλάζονται κάθε 24 ώρες από την ώρα έναρξης της έγχυσης.
Πνευμονικοί Αρτηριακοί Καθετήρες	Μην αντικαθιστάτε τον καθετήρα, ως μέτρο πρόληψης λοιμωξής σχετιζόμενη με αυτόν.		Αντικαθιστάτε τον μετατροπέα (transducer) και τη συσκευή έκπλυσης κάθε 96 ώρες.	Αντικαθιστάτε το διάλυμα της πλύσης όταν αντικαθιστάτε και τον μετατροπέα (transducer).

Centers for Disease Control and Prevention. Guidelines for Prevention of Intravascular Catheter-Related Infections. Morbidity and Mortality Weekly Report. August 9, 2002. Vol 51, No.RR-10: 29.

Απόδοση στα Ελληνικά: Μαρία Τσερώνη

ΟΠΩΣ ΤΑ ΒΛΕΠΟΥΝ ΟΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ

Προς το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΣΝΕ

Κυρία Πρόεδρε,

Στο Νοσηλευτικό Δελτίο του Νοεμβρίου 2008, εδιάβασα με κατάπληξη και θλίψη δύο επιστολές, μία υπογεγραμμένη από τον κ. Α. Δάγλα και μία δεύτερη ανυπόγραφη, οι οποίες καταφέρονται εναντίον του ΕΣΝΕ, χρησιμοποιώντας υβριστικούς χαρακτηρισμούς.

Δεν σχολιάζω την προβαλλόμενη, από τους συγγραφείς, ως αιτία των υβριστικών κειμένων τους, την μη ανακοίνωση από το Δελτίο του ΕΣΝΕ, της διοργανώσεως Νοσηλευτικού Συνεδρίου από την ENE, ούτε φυσικά την παρουσία ή μη αλλοδαπών Νοσηλευτικών Ενώσεων στο συνέδριο αυτό, διότι δεν πείθει κανένα καλόπιστο αναγνώστη.

Επιθυμώ όμως να σχολιάσω την πραγματική μάλλον αιτία, της επιθέσεως αυτής, όπως αυτή αναδεικνύεται μέσα από βαρύτατους χαρακτηρισμούς εναντίον προσώπων και θεσμών αδιακρίτως. Σταχυολογώ: «Μεγάλες Μητέρες, Σύνδεσμος Τραβεστί, Προσκυνημένοι Κατοχικοί Δραγουμάνοι, Κλειδοκράτειρες του Πύργου, Οσφιοκάμπτες, Miss Jekyll και Mrs Hide...»

Οι επιστολογράφοι είναι βέβαιο ότι γνωρίζουν, όπως όλοι μας, ότι ο ΕΣΝΕ είναι αυτός που όχι μόνον εδημούργησε τη Νοσηλευτική στην Ελλάδα, αλλά την υπηρέτησε για περισσότερο από 80 χρόνια, την διακόνισε, την ετίμησε, την ανύψωσε. Οι «μεγάλες μητέρες» είναι εκείνες που μορφώθηκαν, έμαθαν ξένες γλώσσες, εσπούδασαν και απέκτησαν ακαδημαϊκούς τίτλους. Άλλοι τι έκαναν; Τι πρότειναν;

Είναι γνωστό σε όλους μας ότι η εκτίμηση του αείμνηστου Σ. Δοξιάδη σε αυτούς τους «προσκυνημένους» (;) «κατοχικούς» (;) «δραγουμάνους» (;) ήταν μια από τις αιτίες της ιδρύσεως της Πανεπιστημιακής Νοσηλευτικής Σχολής.

Ο ΕΣΝΕ που έχει γίνει θεσμός, χάρις στο ιστορικό του παρελθόν και το δημιουργικό παρόν του είναι άξιος σεβασμού και τιμής από όλους μας, φυσικά και από αυτούς που μπορεί να διαφωνούν με την πολιτική του. Οι νέες δυνάμεις που διαμορφώνονται στο Νοσηλευτικό χώρο έχουν τεράστιο πεδίο ενώπιον τους για να εφαρμόσουν νέες ιδέες και ρηξικέλευθη πολιτική. Όλοι οι παλαιότεροι ευχόμαστε να επιπτύχουν. Επιθυμώ όμως να παρατηρήσω ότι η αιταξίωση προσώπων και θεσμών και η λασπολογία δεν αποτελούν εχέγγυα επιτυχίας. Στη θέση αυτών προσδοκούμε όλοι να δούμε ήθος, αξιοπρέπεια, μόρφωση, επαγγελματισμό και περίσσευμα ψυχής.

Με τιμή

Ελένη Αγιώτου-Δημοπούλου

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΕΣ «ΑΡΡΥΘΜΙΕΣ»...

ARRHYTHMIA
PRACTICE
SESSIONS

Στην καρδιολογική νοσηλευτική με την οποία ασχολήθηκα για αρκετά χρόνια οι «αρρυθμίες» αποτελούν ιδιαίτερο και σημαντικό κεφάλαιο. Όλες χρειάζονται παρακολούθηση και μερικές από αυτές άμεση αντιμετώπιση.

Υπό αυτή την έννοια κι εμείς ως νοσηλευτική κοινότητα κι ως νοσηλευτικό σώμα βιώνουμε συχνά «αρρυθμίες» τα τελευταία χρόνια, και ιδιαίτερα μετά την πολυπόθητη θέσπιση του επαγγελματικού μας φορέα. Είναι σίγουρο ότι τα 4 χρόνια πορείας της ENE δεν έχουν αφήσει κανέναν αδιάφορο.

Τις «αρρυθμίες» που κατά καιρούς παρουσιάστηκαν και παρουσιάζονται με τη δράση τόσο της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής (2005-2007), όσο και της Διοίκησης

που εξέλεξε ένα μικρό ποσοστό νοσηλευτών, όλοι τις παρακολουθούμε και κάποιες φορές παρεμβαίνουμε είτε ατομικά είτε και συλλογικά. Πρόσφατο παράδειγμα συλλογικής παρέμβασης αποτέλεσε ο νόμος του ΥΥΚΑ που μόλις ψηφίστηκε.

Ευτυχώς ή δυστυχώς συμπεριλαμβάνομαι σε αυτούς που λόγω της ατομικής πορείας και παρέμβασής μου στο νοσηλευτικό γίγνεσθαι δέχθηκα τα πυρά της σημερινής Διοίκησης της ΕΝΕ λόγω της κριτικής που άσκησα και συνεχίζω να ασκώ. Πυρά που έφτασαν τον Μάρτη του 2008 να βρουν νομική διέξοδο μέσω μήνυσης που μου ασκήθηκε από τον κο Σκουτέλη, πρόεδρο της ΕΝΕ για συκοφαντική δυσφήμιση της ΕΝΕ. Όπως ήδη γνωρίζετε κι έχετε κατανοήσει αυτό αποτελεί τη συνήθη τακτική της Διοίκησης της ΕΝΕ και η οποία δεν περιορίζεται στους νοσηλευτές αλλά προσφάτως επεκτάθηκε, σύμφωνα με δημοσίευση στην ιστοσελίδα της ΕΝΕ, και σε βουλευτές του ΠΑΣΟΚ.

Παρόλα όσα συμβαίνουν κι επειδή πιστεύω, ότι για οτιδήποτε συμβαίνει έχουμε όλοι μας το ατομικό και συλλογικό μερίδιο ευθύνης αποφάσισα να παρευρεθώ στην Γενική Συνέλευση του μεγαλύτερου Περιφερειακού Τμήματος (ΠΤ) του φορέα, που έχει μέλη του 24.000 νοσηλευτές. Κι επειδή όλοι οι αναγνώστες του Νοσηλευτικού Δελτίου αποτελούν και μέλη της ΕΝΕ, τη στιγμή που ο «Ρυθμός της έγειας» παρουσιάζει τα όποια γεγονότα μέσα από συγκεκριμένη οππική και παρά τη διατυπωμένη δημοκρατικότητά του έχει ήδη απορρίψει δύο άρθρα μου, θεωρώ υποχρέωσή μου να σας μεταφέρω τα όσα «άρρυθμα» βίωσα στη συγκεκριμένη Γενική Συνέλευση.

Η πρώτη «άρρυθμία» ήταν ο αριθμός των συμμετεχόντων, που με την βία ξεπέρασε τα 30 άτομα...

Η δεύτερη «άρρυθμία» το γεγονός ότι δεν εξελέγη ή έστω δεν ορίστηκε προεδρείο...

Η τρίτη «άρρυθμία» το γεγονός ότι η έκθεση της εξελεγκτικής επιτροπής δεν περιορίστηκε στον έλεγχο της νομιμότητας των όποιων διοικητικών πράξεων, αλλά προέβη και σε αξιολογικές κρίσεις για το ότι όλα όσα έγιναν από το 1ο ΠΤ - και τα οποία βέβαια προσωπικά δεν κατάλαβα ποια ακριβώς ήταν- έγιναν με γνώμονα το συμφέρον των νοσηλευτών...

Η τέταρτη «άρρυθμία» η οποία δείχνει και τη νοοτροπία που κυριαρχεί είναι ότι η πρόεδρος κα Κωσταδιού όταν το 1/3 της συνέλευσης **καταψήφισε** τον διοικητικό και οικονομικό απολογισμό ξεκίνησε να ζητάει τα ονόματα αυτών που καταψήφισαν και να τους καταγράφει... Ως πιο έμπειρος ο ΓΓ της ΕΝΕ κας Δάγλας ζήτησε από την πρόεδρο να σταματήσει αυτή την πρωτόγνωρη διαδικασία που δυστυχώς αν και την σταμάτησαν, τους εξέθεσε όλους...

Η Πέμπτη «άρρυθμία» κι ίσως η πιο σοβαρή λειτουργικά είναι το γεγονός ότι σε κάθε θέμα που συνάδελφοι έθιξαν κι είχε να κάνει με πράξεις ή δράσεις του κεντρικού ΔΣ, το 1^ο ΠΤ δήλωνε επισήμως αναρμοδιότητα... **Δηλαδή δεν ήταν αρμόδιο για τίποτα...**

Η έκτη «άρρυθμία» ήταν η δήλωση άγνοιας από την πρόεδρο του 1ου ΠΤ για την εναντίον μου μήνυση και η έβδομη για να απαριθμήσω απλά τις βασικές ήταν η εξύβριση και χειροδικία μέλους του ΔΣ του 1^{ου} ΠΤ εναντίον συναδέλφου νοσηλευτή...

Αυτά, δυστυχώς, αποτελούν μόνο ενδεικτικά στοιχεία των όσων πρωτόγνωρων βιώσαμε όσοι παρευρεθήκαμε στην 1^η Γενική Συνέλευση του 1ου ΠΤ της ΕΝΕ.

Πολλές και πολλοί στο παρελθόν - ανάμεσα σε αυτούς κι εγώ- έχουν κατηγορήσει τον ΕΣΝΕ για έλλειψη δημοκρατικότητας ως προς τη διαδικασία των ΓΣ και των εκλογών. Όμως, αυτό που συνέβη στο δώμα του Ευαγγελισμού ήταν ανεπανάληπτο και το φαιδρό της υπόθεσης είναι, ότι το σκηνοθέτησαν και το υλοποίησαν αυτοί που με περισσή ευκολία κατακρίνουν τους άλλους. Ευτυχώς, πολλές φορές η κριτική γυρνάει μπούμερανγκ και τότε ότι και να λες δεν πείθεις κανένα...

Οι «άρρυθμιες» που εμφανίζονται πλέον στο χώρο μας είναι σοβαρότατες και για την αντιμετώπισή τους δεν αρκεί η παρακολούθηση. Ελπίζω οι συλλογικές παρεμβάσεις που έχουν ξεκινήσει να επιταθούν έτσι ώστε σύντομα το νοσηλευτικό σώμα να επανακτήσει την φυσική και ηθική του υγεία!

Δ. Δημητρέλλης

Ο ΕΣΝΕ ΠΑΝΤΟΤΕ ΠΑΡΩΝ ΣΤΑ ΤΕΚΤΑΙΝΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ψηφίστηκε τελικά, στις 3 Μαρτίου 2009, ο Ν. 3754/09 «Ρύθμιση όρων απασχόλησης των νοσοκομειακών ιατρών του ΕΣΥ, σύμφωνα με το π.δ. 76/2005 και άλλες διατάξεις» (Αρ. ΦΕΚ 43, 11 Μαρτίου 2009) και ο οποίος στο Άρθρο 10 αναφέρεται σε θέματα, που αφορούν τους νοσηλευτές και δημοσιεύεται στο παρόν τεύχος.

Για το συγκεκριμένο άρθρο, όπως ήδη ενημερωθήκατε από το προηγούμενο τεύχος του Νοσηλευτικού Δελτίου, ο ΕΣΝΕ έστειλε τα σχόλιά του στον Υπουργό Υγείας, αλλά και στους βουλευτές όλων των κομμάτων. Επειδή, τόσο το θέμα των προσλήψεων όσο και της επαγγελματικής αναγνώρισης των μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών θεωρήθηκαν πολύ σοβαρά, εστάλη κοινή επιστολή από νοσηλευτικούς φορείς στον Υπουργό Υγείας και στους βουλευτές όλων των κομμάτων, η οποία και δημοσιεύεται. Ταυτόχρονα, σχετικά με το θέμα των προσλήψεων έγινε παρέμβαση και από τον Πρόεδρο του ΑΣΕΠ, κ. Βέη, ο οποίος δεσμεύτηκε, ότι το ΑΣΕΠ έχει τη δυνατότητα να ολοκληρώσει την οποία διαδικασία πρόσληψης εντός εξαμήνου. Παρόλα αυτά το άρθρο 10 ψηφίστηκε όπως ήταν με μόνη διαφοροποίηση τις προσλήψεις νοσηλευτικού προσωπικού, οι οποίες τελικά θα γίνουν μέσω ΑΣΕΠ.

Μετά από όλα αυτά, ας ευχηθούμε να μην αποτελέσουμε ως κλάδος «τα πειραματόζωα» για την εφαρμογή και αναγνώριση των Ιδιωτικών Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων στην Ελλάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 10 Διατάξεις για το νοσηλευτικό προσωπικό

1. Το νοσηλευτικό προσωπικό των νοσοκομείων και των λοιπών νοσηλευτικών μονάδων του ΕΣΥ προσλαμβάνεται κατόπιν ενιαίων προκηρύξεων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 2190/1994, όπως εκάστοτε ισχύει.

2. Η προκήρυξη και η διεξαγωγή των διαγωνισμών πρόσληψης μέχρι και την έκδοση των οριστικών αποτελεσμάτων γίνεται από το ΑΣΕΠ.

Οι υποψήφιοι έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση σε δύο μόνο μονάδες του ΕΣΥ της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας, στο πλαίσιο του ίδιου διαγωνισμού. Για το σκοπό αυτόν, καταθέτουν σχετική δήλωση κατά την υποβολή της υποψηφιότητάς τους. Αν υποβάλουν υποψηφιότητα σε περισσότερες από δύο νοσηλευτικές μονάδες της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας, εκπίπτουν από τη θέση τους, εφόσον επιλεγούν, και αποκλείονται για μία διετία από κάθε διαγωνισμό πρόσληψης προσωπικού του ΕΣΥ οποιασδήποτε κατηγορίας και ανεξάρτητα από τον φορέα που διενεργεί το διαγωνισμό.

3. Οι προσλαμβανόμενοι κατά τη διαδικασία της παραγράφου 1 καλύπτουν αποκλειστικά κενές οργανικές θέσεις. Εξομοιώνονται μισθολογικά, ασφαλιστικά και ως προς την εξέλιξή τους, με το προσωπικό που υπηρετεί στις αντίστοιχες θέσεις.

4. Από την ημερομηνία πρόσληψής τους και για μία πενταετία, οι υπάλληλοι που προσλαμβάνονται με την εξαιρετική διαδικασία του παρόντος άρθρου δεν επιτρέπεται να μετακινηθούν από τη θέση για την οποία προσλήφθηκαν, για οποιονδήποτε λόγο, και με οποιαδήποτε διαδικασία, όπως απόσπαση, μετάταξη, μετάθεση.

Όσοι εκ των υποψηφίων επιλεγούν κατά τη διαδικασία της παραγράφου 1 και δεν προσέλθουν να αναλάβουν υπηρεσία ή παραίτησην εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία πρόσληψής τους, απαγορεύεται να συμμετάσχουν για μία διετία σε διαγωνισμούς πρόσληψης προσωπικού του ΕΣΥ, οποιασδήποτε κατηγορίας, ανεξάρτητα από τον φορέα που διενεργεί το διαγωνισμό.

5. Η διαδικασία πρόσληψης των προηγούμενων παραγράφων ισχύει, κατ' εξαίρεση, για μία τριετία από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την εξαιρετική διαδικασία θα προσληφθούν πέντε χιλιάδες πεντακόσιοι (5.500) νοσηλευτές. Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται συμπληρωματικά προς την εκκρεμή διαδικασία πρόσληψης μέσω Α.Σ.Ε.Π. και μέχρι να συμπληρωθούν οι κενές οργανικές θέσεις της νοσηλευτικής μονάδας που προκηρύσσει το διαγωνισμό.

6. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 2 του ν. 3252/2004 (ΦΕΚ 132 Α'), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η επαγγελματική αναγνώριση μεταπτυχιακών προγραμμάτων και των αντίστοιχων τίτλων σπουδών, η πραγματοποίηση υπό την αιγίδα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και επιστημονικών εκδηλώσεων που αφορούν τη νοσηλευτική επιστήμη και τέχνη και η μοριοδότηση για επαγγελματικούς σκοπούς των προγραμμάτων αυτών με μεταπτυχιακές εκπαιδευτικές μονάδες.»

ΚΟΙΝΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

ΑΘΗΝΑ 24/02/2009

Αξιότιμοι κύριοι βουλευτές,

Εν όψη της συζήτησης κατ' άρθρο και της ψήφισης του νομοσχεδίου του ΥΥΚΑ με τίτλο «Ρύθμιση όρων απασχόλησης των νοσοκομειακών ιατρών του ΕΣΥ, σύμφωνα με το ΠΔ 76/2005 και άλλες διατάξεις», επανερχόμαστε αποτελώντας την πλειοψηφία των νοσηλευτικών φορέων, για να τονίσουμε την ιδιαίτερη σημασία, που έχουν «οι λοιπές διατάξεις» και ειδικότερα τα άρθρα που αναφέρονται στη Νοσηλευτική.

Έχετε ήδη λάβει γνώση των υπομνημάτων τόσο της Πανελλήνιας Συνδικαλιστικής Ομοσπονδίας Νοσηλευτικού Προσωπικού (ΠΑΣΟΝΟΠ) που κατατέθηκε στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων όσο και του υπομνήματος του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος (ΕΣΝΕ) που σας ενημέρωνε σχετικά.

1) Ως προς τις προσλήψεις 5500 νοσηλευτών εκτός ΑΣΕΠ, μετά την επιστολή του προεδρου του και την διαβεβαίωσή του για προσλήψεις εντός 6 μηνών από την προκήρυξη, θεωρούμε, ότι εφόσον η λογική του συγκεκριμένου άρθρου είναι η άμεση στελέχωση των νοσοκομείων, αυτές μπορούν να γίνουν άμεσα με τις νόμιμες διαδικασίες, χωρίς να χρειάζεται το διάστημα των 6 μηνών, για να βγει η όποια υπουργική απόφαση ή τρία χρόνια για να γίνουν οι 5.500 προσλήψεις.

2) Ως προς την επαγγελματική αναγνώριση των μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών από την Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδας (ΕΝΕ), θα θέλαμε να τονίσουμε ότι το Συμβούλιο αναγνώρισης επαγγελματικής ισοτιμίας τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΣΑΕΙΤΤΕ), είναι υπεύθυνο για την επαγγελματική αναγνώριση βασικών τίτλων σπουδών, που χορηγούνται από ιδρύματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), προκειμένου κάποιος επαγγελματίας της ΕΕ να μπει στην Ελληνική αγορά εργασίας. Αυτό είναι κάτι εντελώς διαφορετικό από αυτό που περιγράφεται στο προς ψήφιση νομοσχέδιο, δηλαδή την επαγγελματική αναγνώριση μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών. Προφανώς, η λανθασμένη διατύπωση και η μη αναγραφή των όρων «αλλοδαπής» ή «βασικό τίτλο σπουδών» προβληματίζει ως προς την ερμηνεία της. Επιμένουμε, ότι η συγκεκριμένη διάταξη είναι φωτογραφική και αφορά αναγνώριση μη αναγνωρισμένων έως σήμερα προγραμμάτων, που πραγματοποιούνται εντός και εκτός Ελλάδας.

3) Ως προς τη δυνατότητα μοριοδότησης με μεταπτυχιακές εκπαιδευτικές μονάδες σε συνέδρια, σεμινάρια κλπ, ο όρος είναι εσφαλμένος διότι ως γνωστόν οι μεταπτυχιακές εκπαιδευτικές μονάδες χορηγούνται μόνο μέσω αναγνωρισμένων μεταπτυχιακών προγραμμάτων ειδίκευσης, που παρέχονται από τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα. Πιθανόν όμως, η χρήση του όρου να μη γίνεται τυχαία αλλά να σχετίζεται με τα όσα αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος υπομνήματος.

Επιπλέον δεν είναι δυνατόν η ΕΝΕ να μοριοδοτεί επιστημονικές εκδηλώσεις (συνέδρια, ημερίδες, συμπόσια) που είναι μόνο υπό την αιγίδα της.

Με το παραπάνω σκεπτικό, σας καλούμε όπως τροποποιήσετε τις παραγράφους του άρθρου 9, εκτός από την παράγραφο 7 που πρέπει να απαλειφθεί.

Μετά τιμής

Η Πρόεδρος του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος (ΕΣΝΕ)

Ελένη Κυρίτση-Κουκουλάρη

Ο Πρόεδρος της Πανελλήνιας Συνδικαλιστικής Ομοσπονδίας Νοσηλευτικού Προσωπικού (ΠΑΣΟΝΟΠ)
Ιωάννης Καναβός

Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης Νοσηλευτών Αποφοίτων ΤΕΙ (ΕΕΝΑΤ)
Ιωάννης Αναστασίου

Η Πρόεδρος του Πανελλήνιου Συλλόγου Αποφοίτων Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Αθηνών
Μαρία Χαρχαρίδου

ΚΟΙΝΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΣΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΥΓΕΙΑΣ

Προβληματίζομενοι από όλα όσα διαδραματίζονται στο χώρο της νοσηλευτικής, οι Πρόεδροι του ΕΣΝΕ, της ΠΑΣΟΝΟΠ, της ΕΕΝΑΤ και του Πανελλήνιου Συλλόγου Αποφοίτων Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Αθηνών έστειλαν κοινή επιστολή στον Υπουργό Υγείας ζητώντας του συνάντηση για τα θέματα που απασχολούν τους νοσηλευτές.

Αθήνα, 24/02/2008

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ.

Μετά την κατάθεση του τελευταίου Νομοσχεδίου του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και τα όσα αυτό προβλέπει ή παραλείπει για τα εκκρεμή ζητήματα που αφορούν το Νοσηλευτικό Προσωπικό, θεωρούμε επιτακτική την ανάγκη κοινής συνάντησης των Φορέων μας με την Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου, προκειμένου να τεθούν επί τάπτως σειρά ζητημάτων.

Συγκεκριμένα:

- Το ζήτημα της πρόσληψης του αναγκαίου αριθμού Νοσηλευτών προκειμένου να λειτουργήσουν με ασφάλεια τα Δημόσια Νοσοκομεία και οι εποπτεύομενοι φορείς του έπουργείου έγειας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθώς η πλειοψηφία των προβλημάτων, είναι γνωστό ότι πηγάζουν από την υποστελέχωση.
- Τις χαμηλές αποδοχές του Νοσηλευτικού Προσωπικού σε σχέση με τους λοιπούς εργαζόμενους ακόμη και του ιδίου έπουργείου, αλλά και την ανισοκατανομή που παρατηρείται στην καταβολή δεδουλευμένων και επιδομάτων.
- Το ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του Νοσηλευτικού Προσωπικού, που εδώ και πάρα πολύ καιρό παραμένει σε εκκρεμότητα.
- Το ζήτημα της Εκπαίδευσης του Νοσηλευτικού αλλά και της διαρκούς επιμόρφωσής του, υπό το πρίσμα των σύγχρονων αναγκών που περιπλέκεται περισσότερο από τις προβλέψεις του νομοσχεδίου που πρόσφατα κατατέθηκε.
- Τη δράση της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος, που έχει προκαλέσει τεράστια αναστάτωση στη Νοσηλευτική Κοινότητα. Συγκεκριμένα, οι επιλεκτικές διώξεις συναδέλφων, η ταύτιση του ΝΠΔΔ με συγκεκριμένο συνδικαλιστικό φορέα, η άρνηση παροχής πληροφοριών ακόμα και κατόπιν Εισαγγελικής Παραγγελίας, τα ερωτηματικά που προκαλεί η οικονομική διαχείριση (οικονομικός απολογισμός, όπως ορίζει ο Νόμος) και οι εν γένει προσπάθειες χειραγώγησης του Οργάνου που καταβάλλονται από την παρούσα διοίκηση.

Θεωρούμε ότι η συνάντηση των εκπροσώπων της πλειοψηφίας των φορέων του Νοσηλευτικού χώρου μαζί σας, θα οδηγήσει σε εποικοδομητική συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων, ώστε να τεθούν οι βάσεις για την επίλυση των προβλημάτων που αναφέρθηκαν πιο πάνω.

Μετά τιμής

Η Πρόεδρος του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος (ΕΣΝΕ)
Ελένη Κυρίση-Κουκουλάρη

Ο Πρόεδρος της Πανελλήνιας Συνδικαλιστικής Ομοσπονδίας Νοσηλευτικού Προσωπικού (ΠΑΣΟΝΟΠ)
Ιωάννης Καναβός

Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης Νοσηλευτών Αποφοίτων ΤΕΙ (ΕΕΝΑΤ)
Ιωάννης Αναστασίου

Η Πρόεδρος του Πανελλήνιου Συλλόγου Αποφοίτων Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Αθηνών
Μαρία Χαρχαρίδου

Τα Νέα των Τομέων και των Περιφερειακών Τμημάτων:

έτσι για να είμαστε πάντα ενημερωμένοι...

Τομέας Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας & Κοινωνικής Νοσολευτικής ΕΣΝΕ

Στις 16 Δεκεμβρίου 2008 διεξήχθησαν οι εκλογές, στην Αθήνα, για την ανάδειξη νέου συμβουλίου για την τετραετία 2008-2012, από τα αποτελέσματα των οποίων προέκυψε η ακόλουθη σύνθεση:

Πρόεδρος: Στυλιανή Τζιαφέρη
Γραμματέας: Φωτεινή Τολίκα
Ταμίας: Θεοδώρα Τόλη
Μέλη: Άντα Μαρκάκη, Κατερίνα Μερκούρη
Αναπληρωματικό Μέλος: Κατερίνα Μιχαλιού

Γενική Συνέλευση, Εκλογές & Σύσταση σε σώμα Τομέα Αναισθησιολογικής Νοσολευτικής

Στις 9 Μαρτίου 2009 και ώρα 16:00 μμ πραγματοποιήθηκε η ΓΣ του Τομέα Αναισθησιολογικής Νοσολευτικής, παρουσία του Συμβούλου του Τομέα κ. Ευάγγελου Γιαβασόπουλου. Κατόπιν πραγματοποιήθηκε ψηφοφορία για την ανάδειξη της νέας Επιτροπής του Τομέα (5μελής) για την τετραετία 2008-2012. Μετά το πέρας της ψηφοφορίας συνήλθε η Πενταμελής Επιτροπή του Τομέα στην 1η συνεδρίαση και συστάθηκε σε σώμα ως εξής:

Πρόεδρος: Ζωγραφάκη Κυβέλη
Γραμματέας: Καραμήτρου Αγγελική
Ταμίας: Δημοπούλου Χαρίκλεια
Μέλη: Δαμίγου Φλώρα, Φώτης Φάνης

Απολογισμός 5^{ης} Επιστημονικής Ημερίδας του Παιδιατρικού Τομέα του Εθνικού Συνδέσμου Νοσολευτών Ελλάδας

Την 7^η Φεβρουαρίου στο Αμφιθέατρο του Νοσοκομείου Παίδων Αγλαΐας Κυριακού πραγματοποιήθηκε η 5^η Επιστημονική Ημερίδα του Παιδιατρικού Τομέα του Ε.Σ.Ν.Ε.. Την ημερίδα παρακολούθησαν 100 περίπου νοσηλευτές, ανάμεσα στους οποίους αρκετές προϊστάμενες παιδιατρικών τμημάτων διαφόρων νοσοκομείων καθώς και διευθυντές νοσηλευτικών υπηρεσιών δημόσιων και ιδιωτικών νοσοκομείων. Την Ημερίδα χαρέτισαν η Διευθύντρια Νοσηλευτικής έπηρεσίας του Νοσοκομείου Παίδων Π&Αγλαΐας Κυριακού κα Παναγιώτα Τσούγια και η Πρόεδρος του ΕΣΝΕ Δρ. Ελένη Κυρίτση η οποία κήρυξε και την έναρξη της ημερίδας. Η 5^η Επιστημονική Ημερίδα είχε θεματολογία που αφορούσε τις σύγχρονες τάσεις και προοπτικές στην άσκηση της παιδιατρικής νοσηλευτικής. Συγκεκριμένα, η εναρκτήρια ομιλία από τον Καθηγητή Ψυχιατρικής, Δρ. Γεώργιο Αλεβιζόπουλο, του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα και διατήρησε αμείωτο το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων καθώς αναφερόταν στην Επαγγελματική Ψυχοπαθολογία και τους Νοσηλευτές. Εν συνεχείᾳ το πρώτο στρογγυλό τραπέζι περιλάμβανε ομιλίες σχετικά με την πρότυπη λειτουργία του Παιδιατρικού Τμήματος. Οι ομιλίες ήταν στοχευμένες και ανέδεικναν νέα εμπεριστατωμένα δεδομένα για την εύρυθμη λειτουργία των παιδιατρικών νοσηλευτικών τμημάτων. Το δεύτερο στρογγυλό τραπέζι περιείχε ομιλίες σχετικές με την ασφαλή διεκπεραίωση των νοσηλευτικών διαδικασιών και την βελτίωση της φροντίδας των μικρών ασθενών αλλά και τη συμμετοχή και ενημέρωση των γονέων τους. Από τις τεκμηριωμένες ομιλίες προέκυψε ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις σύγχρονες διαστάσεις του νοσηλευτικού ρόλου στην καθημερινή κλινική φροντίδα του παιδιατρικού ασθενή αλλά και στην ανεκτίμητη και αναγκαία συνεχιζόμενη εκπαίδευση.

**Ο Πρόεδρος του Παιδιατρικού Τομέα
Δρ. Κωνσταντίνος Πέτσιο**

Τομέας Επείγουσας και Εντατικής Νοσολευτικής

Σεμινάρια Βασικής Υποστήριξης της Ζωής

Εν' όψη της έναρξης της ανοιξιάτικης και καλοκαιρινής περιόδου, μια ομάδα μοτοσικλετιστών αποφάσισαν, να ζητήσουν ανάλογη γνώση στη Βασική Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση, προκειμένου να είναι σε θέση να βοηθήσουν σε περίπτωση ανάγκης τους συνανθρώπους τους. Στο αίτημα τους αυτό, ανταποκρίθηκε ο Τομέας Επείγουσας και Εντατικής Νοσολευτικής (TEEN) του ΕΣΝΕ και διοργανώνει στις 11 Απριλίου 2009, ημέρα Σάββατο, Σεμινάριο στη

Βασική Υποστήριξη της Ζωής και στη Χρήση Αυτόματου Εξωτερικού Απινιδιστή, πιστοποιημένο από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Αναζωογόνησης (ERC). Το σεμινάριο θα πραγματοποιηθεί στο 2° Γυμνάσιο του Γέρακα και θα το παρακολουθήσουν 30 μοτοσικλετιστές και μοτοσικλετίστριες.

Ο TEEN συνεχίζει επίσης, τη διοργάνωση Σεμιναρίων στη Βασική Υποστήριξη της Ζωής και στη Χρήση Αυτόματου Εξωτερικού Απινιδιστή για επαγγελματίες υγείας. Το επόμενο Σεμινάριο θα πραγματοποιηθεί στις 12 Απριλίου 2009, ημέρα Κυριακή στο ΓΝΑ ΚΑΤ.

6ος Εκπαιδευτικός Κύκλος

Ο TEEN θέλοντας να συμβάλλει στη συνεχή εκπαίδευση των νοσηλευτών Επείγουσας και Εντατικής Φροντίδας, διεξάγει τον 6° Εκπαιδευτικό του Κύκλο που θα πραγματοποιηθεί σε αμφιθέατρα νοσοκομείων για να διευκολύνει την πρόσβαση των νοσηλευτών.

Η συνεχής επιμόρφωση είναι αναγκαία λόγω της συνεχούς εξέλιξης στην επιστήμη και την τεχνολογία. Ο 6ος Εκπαιδευτικός Κύκλος ξεκινά με δύο κλινικά φροντιστήρια, διάρκειας δύο (2) ωρών το καθένα: την **Οξεοβασική Ισορροπία** και την ερμηνεία του **Ηλεκτροκαρδιογραφήματος**. Η συμμετοχή είναι δέκα (10) ευρώ για την παρακολούθηση και των δύο (2) μαθημάτων και περιλαμβάνει πιστοποιητικό παρακολούθησης, το εκπαιδευτικό υλικό (σε cd) και καφέ. Το θέμα της Οξεοβασικής Ισορροπίας, λόγω του έντονου ενδιαφέροντος των νοσηλευτών, θα πραγματοποιηθεί δύο φορές. Ο 6° Εκπαιδευτικός Κύκλος θα συνεχιστεί με διαφορετική θεματολογία μετά το Σεπτέμβριο του 2009. Σκοπός μας είναι να πραγματοποιείται ένα μάθημα το μήνα.

ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΣΝΕ 6° ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ - 2009

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΘΕΜΑ - ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ	ΤΟΠΟΣ
29 Απριλίου 2009 Ημέρα Τετάρτη Ώρα 16:00 - 18:00	«Οξεοβασική Ισορροπία» Βασιλική Γκουλιαδίτη Υπ/χος (Ν) εα	Αμφιθέατρο ΓΝΑ «Γ. Γεννηματάς»
20 Μαΐου 2009 Ημέρα Τετάρτη Ώρα 16:00 - 18:00		Αμφιθέατρο ΓΝΠ «Τζάνειο»
11 Ιουνίου 2009 Ημέρα Τετάρτη Ώρα 16:00 - 18:00	«Ερμηνεία του Η.Κ.Γ.» Χριστίνα Φεστερίδου, Νοσηλεύτρια ΠΕ, PhD, Επισκ. Καθηγήτρια Τμήματος Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ	Αμφιθέατρο ΓΝΑ ΚΑΤ

Η Επιτροπή του TEEN

Περιφερειακό Τμήμα ΕΣΝΕ Θράκης

Με επιτυχία ολοκληρώθηκε το διήμερο εκπαιδευτικό σεμινάριο στη Βασική Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση και στη Χρήση Αυτόματου Εξωτερικού Απινιδωτή, που συνδιοργάνωσε το Περιφερειακό Τμήμα του ΕΣΝΕ Θράκης με τη Διοίκηση του ΠΓΝ Αλεξανδρούπολης στις 14 και 15 Φεβρουαρίου 2009, στις αίθουσες του ΚΕΚ του ΠΓΝ Αλεξανδρούπολης, στο οποίο εκπαιδεύτηκαν 70 Νοσηλευτές από Ανατολική Μακεδονία και Θράκη.

Στις 14 Φεβρουαρίου το απόγευμα, στο αμφιθέατρο του ΠΓΝ Αλεξανδρούπολης, έγινε η κοπή πίτας του ΠΤ ΕΣΝΕ Θράκης και ακολούθησε η θεατρική παράσταση «Η Οδύσσεια ενός διασωληνωμένου» σε σενάριο του Θανάση Κουλούρη, σκηνοθεσία Θεόδωρου Λαμπριανίδη και μουσική Χρήστου Συκιώτη, η οποία παίχτηκε από τους συναδέλφους Λουκά Γαγδηλή, Γλυκερία Πελαγίδου, Κυριακή Μεϊμαρίδου και Μαριλένα Κάπο. Η παράσταση, που παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στο Συμπόσιο του Τομέα Επείγουσας και Εντατικής Νοσηλευτικής, το Νοέμβριο 2008, στη Θεσσαλονίκη, εντυπωσίασε όλους όσους την παρακολούθησαν και προκάλεσε προβληματισμό αλλά και αισιοδοξία για ένα καλύτερο αύριο, το οποίο θα επέλθει από την αντίρραση των νοσηλευτών για τα κακώς κείμενα του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Εκτός από τους συναδέλφους νοσηλευτές, μας τίμησαν με την παρουσία τους, η Διεύθυνση Νοσηλευτικής του ΠΓΝ Αλεξανδρούπολης, η Διοίκηση του Νοσοκομείου, φίλοι, συνάδελφοι συνταξιούχοι, που είναι πάντα κοντά μας σε κάθε εκδήλωση και εκπρόσωποι των τοπικών αρχών.

Μετά την κοπή πίτας και τη θεατρική παράσταση, ακολούθησε δεξιώση όπου όλοι είχαν τη δυνατότητα να ανταλλάξουν απόψεις.

Ευχαριστούμε όσους στήριξαν με κάθε τρόπο την προσπάθειά μας να ανταποκριθούμε στο ενδιαφέρον των Νοσηλευτών της Περιφέρειας για συνεχή εκπαίδευση και επιμόρφωση και υποσχόμαστε, ότι θα συνεχίσουμε να φροντίζουμε γι' αυτό.

Για το Περιφερειακό Τμήμα ΕΣΝΕ Θράκης
Η Πρόεδρος
Σοφία Νάνου

Συμπεράσματα Ημερίδας Π.Τ. ΕΣΝΕ Ηπείρου - Αποτελέσματα Γ.Σ. & Εκλογών

Την Παρασκευή 6-3-2009 ολοκληρώθηκαν οι εργασίες της Ημερίδας, που διοργανώθηκε από το Περιφερειακό Τμήμα ΕΣΝΕ Ηπείρου στο Αμφιθέατρο του ΠΓΝΙ με θέμα: «Η παροχή φροντίδας σε ασφαλές περιβάλλον: Νοσηλευτική Ευθύνη». Τις εργασίες της Ημερίδας παρακολούθησαν 310 Νοσηλευτές και σπουδαστές.

Το πρόγραμμα της Ημερίδας ήταν δομημένο πάνω σε θέματα ασφάλειας των ασθενών, αλλά και των νοσηλευτών. Η Ημερίδα ζεκίνησε με την ομιλία της κ. Ναούμ Προϊσταμένης της ΜΕΘ του ΠΓΝΙ, η οποία και μας υπενθύμισε, ότι το θέμα της ασφάλειας των ασθενών μας είναι στενά συνδεδεμένο με την ποιότητα των υπηρεσιών υγείας και έχει πολλές και σημαντικές επιπτώσεις στους ασθενείς, στους επαγγελματίες υγείας, αλλά και στο ίδιο το σύστημα υγείας. Γι' αυτό και η αντιμετώπισή του απαιτεί τη στενή συνεργασία όλων των εμπλεκομένων στο χώρο της υγείας, της πολιτείας, των διοικήσεων των νοσοκομείων, των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων αλλά και όλων των επαγγελματιών υγείας.

Στο πρώτο στρογγυλό τραπέζι η κ. Κλέτσιου και ο κ. Κατσούλας μας υπενθύμισαν ότι οι κίνδυνοι για τους νοσηλευτές είναι πολλοί και υπαρκτοί στην καθ' ημέρα κλινική πράξη και για την αντιμετώπισή τους χρειάζεται πιστή και ευλαβική στήριξη των βασικών προφυλάξεων, αλλά κυρίως τροποποίηση της συμπεριφοράς μας, ενώ κλείνοντας ο κ. Δούσης μας είπε ότι αν και η υγιεινή των χεριών είναι στενά συνδεδεμένη με τη συχνότητα των νοσοκομειακών λοιμώξεων εν τούτοις η συμμόρφωση των νοσηλευτών σε αυτή παραμένει χαμηλή. Οι στρατηγικές αντιμετώπισης πρέπει να εστιάζονται στην εκπαίδευση, στην παρακίνηση και στις οργανωτικές αλλαγές.

Στο δεύτερο τραπέζι παρουσιάστηκε το σχέδιο δράσης του ΠΓΝΙ για την αντιμετώπιση των λοιμώδων νοσημάτων από τους υπευθύνους των αντιστοίχων μονάδων.

Το πρόγραμμα έκλεισε με το άκρων ενδιαφέρον κλινικό φροντιστήριο, που αφορούσε τη διαχείριση των νοσηλευτικών λαθών. Η υπεύθυνη του φροντιστηρίου κ. Κάργα Μαρία με την γνωστή σε όλους μας αμεσότητα κράτησε αμείωτο το ενδιαφέρον όλων των νοσηλευτών που το παρακολούθησαν.

Με το τέλος της ημερίδας και παρουσία της προέδρου κ. Ε. Κυρίτση και του γραμματέα κ. Ε. Δούσης ακολούθησε η Γενική Συνέλευση, Απολογισμός της προηγουμένης χρονιάς, εκλογή Εφορευτικής Επιτροπής και αμέσως μετά ψηφοφορία.

Εκλέχτηκαν κατά σειρά ψήφων οι: **Νίνης Δημήτριος, Γιώτη Ελένη, Ρομποτή Μαρία, Στεργίου Πέτρος, Κατσουλίδης Παναγιώτης, Ζώτου Σοφία, Γάγας Μιχαήλ.**

Κλείνοντας το απερχόμενο συμβούλιο ευχαριστεί θερμά: τους ομιλητές, τα προεδρεία, τους νοσηλευτές και σπουδαστές που τίμησαν με την παρουσία τους όλες τις επιστημονικές εκδηλώσεις του συνδέσμου. Ευχαριστεί επίσης την Πρόεδρο και τον Γενικό Γραμματέα του ΕΣΝΕ, τη Διοίκηση του ΠΓΝΙ, που για πολλοστή φορά μας έδωσε στέγη και ήταν αρωγός μας σε κάθε εκπαιδευτική μας προσπάθεια και τις Διευθύντριες των Νοσηλευτικών έπιηρεσιών της Ηπείρου για την συνεργασία τους.

**Για το Περιφερειακό Τμήμα ΕΣΝΕ Ηπείρου
Ελένη Υφαντή**

Περιφερειακό Τμήμα Νομού Αχαΐας

Με επιτυχία έκλεισαν οι εργασίες της 10^{ης} Νοσηλευτικής Ημερίδας του Π.Τ. ΕΣΝΕ Αχαΐας που διοργανώθηκε σε συνεργασία με την κεντρική διοίκηση του ΕΣΝΕ στις 12 Μαρτίου 2009 με θέμα: «Τεχνικές Δεξιότητες: Κλειδί για την ποιότητα στην Νοσηλευτική φροντίδα» και πραγματοποιήθηκε στο αμφιθέατρο του Π.Γ.Ν. Πατρών.

Τις εργασίες της ημερίδας χαιρέτησαν ο Διοικητής του Π.Γ.Ν. Πατρών κ. Λιατσής Γαβριήλ, η Διευθύντρια Νοσηλευτικής έπιηρεσίας κ. Αντωνοπούλου Βασιλική και η Πρόεδρος του ΕΣΝΕ κ. Κυρίτση Ελένη.

Κατά την διάρκεια της ημερίδας έλαβαν χώρα 3 κλινικά φροντιστήρια, 2 εισηγήσεις και 1 ελεύθερη αναρτημένη ανακοίνωση. Η θεματολογία των κλινικών φροντιστήρων ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα και κάλυπτε τους εξής τομείς:

- διατήρηση βατότητας των περιφερικών φλεβικών καθετήρων
- ισχύοντα πρωτόκολλα σχετικά με την διαχείριση της ηπαρίνης,
- παράγοντες κινδύνου και πρόληψης των κατακλίσεων,
- φαρμακευτικά λάθη και
- μέτρα πρόληψης ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων.

Κατά την διάρκεια της Ημερίδας έγιναν οι εκλογές για την ανάδειξη νέου ΔΣ του Π.Τ. Αχαΐας.

Το νέο Δ.Σ. αποτελείται από τους:

Πρόεδρος: Παπαδημητρίου Μαρία

Αντιπρόεδρος: Φιδάνη Αικατερίνη

Ταμίας: Μαρνέρας Χρήστος

Γραμματέας: Αντωνάκη Ελένη

Μέλη: Ανδριοπούλου Μαρία, Καραβατσέλου Βασιλική, Σεϊδοπούλου Δήμητρα

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Μαρία Παπαδημητρίου

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Ελένη Αντωνάκη

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΞΙΖΕΙ ΝΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΟΥΜΕ

ΕΙΔΙΚΟ ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ «ΜΕΤΑΞΑ»
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ

ψυχοκοινωνική
αποκατάσταση
ογκολογικού
ασθενή

ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2009 8:30 Π.Μ.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Νοσηλευτικής
Υπηρεσίας Ε.Α.Ν.Π. ΜΕΤΑΞΑ
Σαμάδη Αναπτυρήν
Διεύθυνση Νοσηλευτικής Υπηρεσίας
Γραφείο Εκπαίδευσης
Ε.Α.Ν.Π. ΜΕΤΑΞΑ
Βασιάρη Μαρία
Μπατσά Πελογά

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Τοπικών Γραμματί^τ
Παπαχαράλη Εκπύθεια
Μανό Δήμητρα
Βασιάρη Μαρία

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Βίτσα Γεωργία
Εμμανουήλης Κοσμάς
Φλιτζαπούλου Αρχαντούλα
Μπατσά Πελογά

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
Μαυρίδης Αθηνά^τ
Μπατσά Πελογά

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ
Αμφιθέατρο
Ε.Α.Ν.Π. Μεταξά
Μπότσαρη 51 Πειραιός - Τηλ.: 210 45 15 359

2^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΖΩΗΣ & ΠΡΟΛΗΨΗ
ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ & ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΩΝ
ΠΑΘΗΣΕΩΝ
ΜΕ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

28 / 29 / 30 ΜΑΪΟΥ 2009
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
MAKEDONIA PALACE

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ
ΑΘΛΗΤΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΑΘΗΡΟΣΚΛΗΡΩΣΗΣ
Β. ΕΛΛΑΣΟΣ

ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΜΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΟΥ ΤΙΜΑ ΤΗΝ ΧΩΡΑ ΜΑΣ
ΦΙΛΟΣΕΝΕΙΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΤΟΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟ ΤΟΥ 2010

WENR Symposium

CULTURAL FACTORS
INFLUENCING PATIENT SAFETY

October 8, 9-10, 2009 Athens - Greece

Organized by:
Work group of
European Nurse
Researchers
www.wenr.org

Hosted by:
Hellenic Nurses'
Association
www.esne.gr

IMPORTANT DATES
Final call for abstract submission April 20th, 2009
Early bird registration May 31st, 2009

Hotel Royal Olympic, Athens, Greece

Symposium Organizer:
11, Priamou Str. Ag. Dimitrios, 173 43 Athens, Greece,
Tel.: +30 210-9793454/7, Fax: (+30) 210-9793668, E-mail: tourgats.hotel@gats.gr

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ Η ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ,
ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ
36^{ου} ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
ΣΤΗ ΜΥΚΟΝΟ.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΣΟΣ

36^ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο

4 - 7 Μαΐου
Μύκονος
2009

ΣΥΝΘΕΤΟΝΤΑΣ ΤΟ ΠΑΖΑ ΤΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
- ΜΕ ΤΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
www.esnecongress2009.gr

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ
Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος
Μαρούσιον 2, Πύργος Αθηνών,
Γ' Κτίριο 115 27 Αθήνα
Τηλ.: 210 7702881, 210 7485307 Fax: 210 7793036
E-mail: esne@esne.gr Web Site: www.esnecongress2009.gr

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ZITA Congress A.E.
το χλ. Α. Πασανίδης - Μαρκοπούλου
190 02 Πατσιόνιο -
Τηλ.: 211 1001780-81-82-83-86-73
Fax: 210 6642116
E-mail: esne09@zita-congress.gr
Web Site: www.zita-congress.gr

* Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

popular
medicine

Metropolis

ΤΕΛΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΜΙΑ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗΣ

ΤΡΙΗΜΕΡΗ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑ «ΑΠΟΔΡΑΣΗ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ»

Στο πλαίσιο πραγματοποίησης του 36^{ου} Πανελλήνιου Συνεδρίου του ΕΣΝΕ, στη Μύκονο 4 - 7 Μαΐου 2009, θα πραγματοποιηθεί, ως προαιρετική κοινωνική εκδήλωση, τριήμερη κρουαζιέρα (Παρασκευή απόγευμα 08/05 - Δευτέρα πρωί 11/05) στα νησιά Ρόδο, Πάτμο και στο Κουσάντασι Τουρκίας.

Στο πλαίσιο αυτής της κρουαζιέρας θα πραγματοποιηθεί επίσκεψη στο Μοναστήρι της Αποκάλυψης που είναι χτισμένο στο υψηλότερο σημείο του νησιού και φιλοξενεί πολλές εικόνες ανεκτίμητης αξίας και σπάνια χειρόγραφα της εποχής. Παράλληλα θα έχετε την ευκαιρία να επισκεφθείτε το σπήλαιο όπου έζησε ο Άγιος Ιωάννης και έγραψε την «Αποκάλυψη». Άλλος ένας σημαντικός σταθμός της κρουαζιέρας είναι ο Αρχαίος Ναός της Εφέσου, η περίφημη βιβλιοθήκη του Κέλσιου και το μεγάλο αμφιθέατρο όπου έγινε η σύλληψη του Αποστόλου Παύλου.

Η εταιρεία κρουαζιέρων LOUIS σε συνεργασία με την εταιρεία οργανωτικής υποστήριξης του Συνεδρίου Zita Congress προσφέρουν μια εξαιρετικά ελκυστική τιμή που ξεκινά από 220 € ανά άτομο συμπεριλαμβανομένων γευμάτων και δείπνων εν πλω. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Συνεδρίου www.esnecongress2009.gr ή να επικοινωνήσετε με την εταιρεία Zita Congress στο 2111001780

ΔΙΕΘΝΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ:

ΟΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΚΛΕΙΝΟΥΝ. ΔΗΛΩΣΤΕ ΕΓΚΑΙΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

**ICN 24th QUADRENNIAL CONGRESS
27/06 - 4/07/2009, Durban, South Africa
«Leading Change: Building Healthier Nations»**

Για τη συμμετοχή σας στο Διεθνές Συνέδριο του ICN, μπορείτε να απευθύνεστε στην εταιρεία **tourgats I.t.d.**, (τηλ: 210-9793454 / 457, fax: (+30) 210-9793459, e-mail: tourgats_lt@gats.gr).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 9 & 14 ΗΜΕΡΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΣΝΕ
2008 - 2012

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
ΕΛΕΝΗ ΚΥΡΙΤΣΗ-ΚΟΥΚΟΥΛΑΡΗ

Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:
ΗΡΩ ΜΠΡΟΚΑΛΑΚΗ-ΠΑΝΑΝΟΥΔΑΚΗ

Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΒΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΟΥΣΗΣ

ΤΑΜΙΑΣ:
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΑΤΣΙΟΥ-ΜΕΓΑΠΑΝΟΥ

ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ:
ΜΑΡΙΑ ΤΣΕΡΩΝΗ

ΜΕΛΗ:
ΜΑΡΙΑ ΓΚΙΚΑ
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΕΛΛΗΣ
ΑΘΗΝΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΥ-ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

«ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ»

ΚΩΔΙΚΟΣ: 2533
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΣΟΣ
ΠΥΡΓΟΣ ΑΘΗΝΩΝ Γ' ΚΤΙΡΙΟ, ΑΘΗΝΑ 115 27
Τηλ.: 210 77.02.861, Fax: 210 77.90.360
e-mail: esne@esne.gr www.esne.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ:
ΕΛΕΝΗ ΚΥΡΙΤΣΗ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:
Ε. ΓΙΑΒΑΣΟΠΟΥΛΟΣ, Α. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ,
Δ. ΔΗΜΗΤΡΕΛΛΗΣ, Ε. ΔΟΥΣΗΣ,
Α. ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΥ-ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ,
Η. ΜΠΡΟΚΑΛΑΚΗ-ΠΑΝΑΝΟΥΔΑΚΗ,
Κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ, Μ. ΤΣΕΡΩΝΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Α.Β.Ε.Ε.
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ-ΧΟΡΟΣΥΝΩΣΕΙΣ-ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 80

Τηλ.: 210 36.24.728, 210 36.01.605
info@papanikolaou.gr, www.papanikolaou.gr

ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΆΛΛΑΓΗΣ
ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΣΑΣ ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ
ΝΑ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΤΕ
ΕΓΚΑΙΡΩΣ ΤΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΣΝΕ ΣΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ:
210 77.02.861, 210 74.85.307
Ή ΣΤΟ FAX:
210 77.90.360

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΜΕΛΗ	ΕΤΗΣΙΑ	30€
	ΝΕΑ ΕΓΓΡΑΦΗ	36€
ΑΡΩΓΑ ΜΕΛΗ	ΕΤΗΣΙΑ	15€
	ΝΕΑ ΕΓΓΡΑΦΗ	18€
ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ		30€

Αρ. Λογαριασμού:
112-00-2786-016900, Alpha Bank,
Κατάστημα Πύργου Αθηνών.

(Να αποστείλετε με fax αντίγραφο
της απόδειξης κατάθεσης)

ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΣΟΣ

Μέλος του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτών - Member of International Council of Nurses (ICN)

36^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

4 - 7 Μαΐου
Μύκονος
2009

ΣΥΝΘΕΤΟΝΤΑΣ ΤΟ ΠΑΖΑΡ ΤΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
www.esnecongress2009.gr

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ
Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος
Ημερονοματζής Πάρος, Αθηνών,
Τηλ.: 210 77.27.4811
Fax: 210 77.27.4811
E-mail: esne@esne.gr Web Site: www.esne.gr

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
Zita Congress A.E.
1^η Λιγκ. Α. Πλατύτερη - Μαρούσιον 190 02 Πειραιά
Τηλ.: 211 1001780-81-82-83-86-73, Fax: 210 6642116
E-mail: esne09@zita-congress.gr
Web Site: www.zita-congress.gr

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ:
**ΤΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΕΙΝΑΙ ΕΝΤΥΠΟ ΠΟΛΥΣΥΛΛΕΚΤΙΚΟ.
ΦΙΛΟΔΟΣΣΕΙ ΝΑ ΦΙΛΟΞΕΝΗΣΕΙ
ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟΦΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΣΣΕΙΣ. ΤΑ ΑΡΘΡΑ ΕΙΝΑΙ
ΕΝΥΠΟΓΡΑΦΑ.**

**ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΑΡΘΡΟ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗ ΦΕΡΕΙ Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ
ΚΑΙ ΟΧΙ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΕΣΝΕ.**